

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 10 mars 1905, kl. 3 e. m.

Andra Kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande n:o 8, i anledning af motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande af åtgärder för att förhindra, att lotterisedlar säljas till högre pris än det, hvarå de lyda.

Genom motion i Andra Kammaren, n:o 85, hvilken motion hänvisats till kammarens tillfälliga utskott n:o 5, har herr *E. O. V. Wavrinsky* i Stockholm hemställt, »att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att det täcktes Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, hvilka åtgärder lämpligen böra vidtagas för att förhindra, att lotterisedlar försäljas till högre pris än det, hvarå de lyda.»

Det, som förmått motionären att frambära detta sitt förslag, är uppenbarligen den affärsrörelse, som särskildt af växelkontoren bedrifves med lottsedlar till dramatiska teaterns lotteri, hvarvid säljarne betinga sig högre pris än det lotten åsatta eller 10 kronor. Af annonser i tidningarne finner man nämligen, att sådana lottsedlar utbjudas åt allmänheten icke blott till kronor 12,50 pr stycke, såsom motionären angifver, utan också till ännu högre pris, samt att växelkontoren m. fl. affärer likaledes annonsera om försäljning af delaktighetsbevis, gällande en eller flera dylika lotter, och detta till så oskäligen pris, att det med all rätt kan betecknas såsom ocker på allmänhetens godtrogenhet.

Men att här berörda missförhållande skulle äga det omfång, som motionären förutsätter, synes bero på en missuppfattning. I motionen

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 8 Häft. (N:o 8.)

heter det: »De summor, som genom mellanhändernas intrång aftvingas oftast de minst bemedlade köparne, äro större än man vanligen gör sig en föreställning om. Till den nionde dragningen i dramatiska teaterns lotteri hade utsläppts 100,000 lottsedlar till ett pris af 10 kronor stycket. Men priset hos återförsäljarne var kronor 12,50. Här uppskörtades sålunda allmänheten på $\frac{1}{4}$ miljon kronor af uppköparne, som ingen risk löpte.»

Enligt anordningar, viddagna af styrelsen för dramatiska teaterns lotteri, erhållas numera lotter endast efter skriftlig rekvisition hos lotteriets expedition i Stockholm eller genom erläggande mot kvitto af förskottslikvid hos dess i vederbörlig ordning mot bestämd provision i landsorten antagna ombud, hvilka icke kunna tillgodogöra sig någon extra inkomst på denna handel. Hvarje beställning får gälla endast ett begränsadt antal lotter, enligt annonseringen om dragningen den 15 nu instundande april månad högst tre, af hvilka dock i en senare förklaring på grund af den stora efterfrågan endast ett jämförelsevis ringa fåtal rekvisiter kunna i själfva verket erhålla två lotter, under det att den stora mängden af köpare får nöja sig med en lott hvardera. De s. k. mellanhänderna äro alltså hänvisade till särskildt viddalade rekvisiter eller uppköpare under hand ute bland allmänheten eller till direkta lottuppköp. Sålunda kräfvades en ansenlig stab af medverkande, hvilka med dem dela öfverprisets vinst.

Antages nu med ledning af tidningsannonser och å dramatiska teaterlotteriets expedition erhållna upplysningar, att antalet af de affärer, som drifva dylik rörelse i större omfattning, uppgår till tio, samt tages det i betraktande, att äfven enskilda personer i ganska stor omfattning drifva affärer med ifrågavarande lottsedlar, antingen så att de mot kontant ersättning låna sina namn till rekvisitioner eller med vinst sälja sina förköpskvitton, lära med motionärens 12,50 kr. som medelpris pr lott den sammanlagda behållningen, mellanhänderna af ena eller andra slaget veta att förskaffa sig, böra uppskattas till bortåt 50,000 kronor för hvarje dragning. Visserligen är detta i och för sig en afsevärd summa, men den utgör dock icke mer än femtedelen af den af motionären angifna fjärdedelsmiljonen och sjunker ihop till en obetydlighet i jämförelse med hela summan af till en dragning försålda lotter, utgörande en miljon kronor.

Det speciella fall, motionären afser, synes sålunda icke vara af den omfattning, att särskilda åtgärder i motionens syfte därpå påkallas, äfven om öfver hufvud taget det skulle anses lämpligt att af sådan anledning ingripa i enskildes handlingsfrihet och i fråga om tillfälliga företag, som strängt taget stå utom lagen.

Härtill kommer, att kontrollen öfver eventuella föreskrifters efterlefnad helt säkert blefve icke blott ofullständig utan rent af omöjlig. På grund af det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 10 mars 1905.

På utskottets vägnar:

HENRIK HEDLUND.

Herr *Österberg* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
